

2. 11. 2020, Památka věrných zesnulých

Texty:

Zj 7, 9-17

J 3, 1-3

Mt 5, 1-12

Modlitby:

1/ Dobrý Bože, myslíme na nemocné chorobou Covid 19, na ty, kdo čekají na výsledky testů nebo jsou v karanténě. Do tvé ochrany svěřujeme lékaře, sestry, dobrovolníky i rodinné příslušníky nemocných. Na jejich péči a podpoře závisí životy mnohých. Modlíme se za staré sestry a bratry v domovech pro seniory a v nemocnicích, kteří jsou odloučeni od svých dětí a vnoučat, prožívají strach a nejistotu, jsou osamělí. Buď, Bože, jejich silou i útěchou. Myslíme na děti a mladé lidi, kteří nemohou do školy a zůstávají ve spojení se svými pedagogy jen prostřednictvím aplikací. Prosíme za jejich vzájemnou podporu v čase této neobvyklé zkoušky. Myslíme na rodiny, vystavené extrémní zátěži a stresu. K Tobě, náš Pane, voláme!

2/ **Hluboce otřesení několika teroristickými útoky proti křesťanům ve Francii se modlíme za spásu brutálně zavražděných z Nice a za uzdravení zraněných z Avignonu a Lyonu. Prosíme za pokojné soužití křesťanů, židů a muslimů ve Francii i jinde v Evropě a ve světě. K Tobě, Bože, voláme!**

3/ Modlíme se za místa nepokojů a občanských válek v Náhorním Karabachu a na Ukrajině a za oběti zemětřesení a záplav v Turecku. K Tobě, Pane, voláme!

Dnes, v den **Památky věrných zesnulých**, připojujeme prosbu za své blízké, kteří nás předešli do Božího království. Myslíme na své předky a příbuzné, ale též na své faráře a učitele, kteří nám vykládali Písmo a předali nám víru. S úctou a láskou si jejich jména připomínáme:

Bože, Pane živých a mrtvých, smíme se na tebe obracet s každou starostí. Prosíme tě za ty, kdo zemřeli. Dej, ať poznají plnost štěstí života s Tebou. Amen.

Milé sestry a milí bratři!

Po Slavnosti všech svatých (1. 11.) následuje v liturgickém kalendáři Památka věrných zesnulých (2. 11.). Každá svíčka na hřbitově nebo doma připomíná světlo velikonoční svíce – paškálu, symbolizujícího vzkříšeného Krista, naši naději. Modlitba za zemřelé patří k nejstarší křesťanské tradici a koná se běžně při liturgii. Zároveň se ustálil zvyk připomínat si věrné zesnulé v určitý den, na křesťanském Západě 2. listopadu.

Slavení této památky zavedl benediktinský opat Odilo z Cluny r. 998. Tento zvyk se brzy rozšířil do jiných klášterů a ve 14. století se prosadil také v Římě. Papež Benedikt XIV. potvrdil památku jako závaznou a přispěl k jejímu rozšíření. Roku 1915 byl zvyk zaveden v celé církvi.

Věříme-li, že modlitba prospívá žijícím, proč bychom se nemohli modlit za zesnulé? „**Proto dal Juda Makabejský přinést smírnou oběť za mrtvé, aby jim byly odpuštěny hříchy.**“ (2 Mak 12, 46) Sv. Jan Zlatoústý vyzýval věřící: „**Pojďme jim na pomoc a vzpomínejme na ně. Proč bychom měli pochybovat o tom, že naše obětní dary za mrtvé jim přinášejí nějakou útěchu? Neváhejme a pojďme na pomoc těm, kteří jsou mrtví, a obětujme za ně své modlitby.**“

Kdo jsou „blahoslavení“ nebo také „šťastní“, o nichž mluví dnešní evangelium? Ježíšova blahoslavenství začínají výstupem Ježíše na horu, kde si sedl s učedníky a začal vysvětlovat, co si mají myslet o zástupu, který šel za nimi. (1) Z Matoušova vyprávění není zcela jasné, koho se formulace týká (2) a na koho se vztahuje následující řeč. Vypadá to, že oslovuje učedníky, ale mohou naslouchat i někteří ze zástupu, kteří se přiblížili na doslech. Situace připomíná veřejnou přednášku určenou žákům, ale ostatní jsou přizváni, aby naslouchali. Blahoslavenství patří k

mudroslovné literatuře, která se vždy ptala, co je v životě důležité, co je jeho smyslem a jak vypadá šťastný život. Blahoslavenství jsou vyjádřena pomocí paradoxu, kdy řekneme něco nečekaného, abychom lidi donutili o tom přemýšlet. Ježíš tady říká, že blahoslavený, tedy opravdu šťastný je někdo, kdo má žal, psychicky se zhroutil nebo je na útěku, protože ho pronásledují. Chudý člověk může být šťastný, třeba proto, že má doma hodnou ženu, na rozdíl od boháče, který si vzal semetiku. Proč má být ale šťastný někdo, kdo trpí a prochází nejrůznějšími zkouškami? Podle Ježíše proto, že má přístup do Božího království. Mezi těmi, kdo jdou za učedníky a za Ježíšem, je jistě mnoho takových, kteří zkrachovali, zklamali se, ale nyní cítí novou šanci... Na takové lidi je třeba pohlédnout s úctou, jsou šťastní a úctu si zaslouží, protože si vybrali Boží království! Na prvním místě jsou tu „chudí duchem“. (3) Existuje mnoho vysvětlení, kdo tito lidé jsou. Snad ti, kdo se pro Krista a duchovní hodnoty všeho vzdali, lidé duševně slabí nebo ti, kdo vědí o své chudobě před Hospodinem? Možná tito všichni. Je jim společné, že by si člověk jejich úděl nevybral, kdyby mohl, a přece si Bůh vybral je a stojí o ně.

Blahoslavení jsou dále ti, kdo pláčou (4), což vyjadřuje naději, že žádný zármutek ani žádné neštěstí nejsou beznadějně: Boží království je dost velké na to, aby přikrylo každý pláč.

Tiší jsou ti, které není příliš slyšet. Může jít o lidi, jež stejně nikdo neposlouchá, i když mluví.

Třeba proto, že se neumí ozvat nebo nemají dost významný hlas... Těm všem Ježíš říká: Nejste moc slyšet, ale Bůh vám naslouchá a v jeho očích jste vy těmi, komu země dědičně patří. (5)

V dalším výroku Ježíš neslibuje, že utiší fyzický hlad a žízeň, ale hlad a žízeň po spravedlnosti nasyceny budou. Nikoliv hlad a žízeň po pomstě, ale touha po spravedlnosti. Ta s sebou přináší narovnání vztahů, sporů, odpuštění a smíření. (6)

V následujícím verši přechází blahoslavenství z pasivních do aktivních tvarů: od různě postižených a troskotajících k těm, kdo dokáží jednat v duchu Božího království a jsou v souladu s ním.

Milosrdenství může být před lidmi někdy vnímáno jako handicap. U Boha tomu tak není: Kdo prokazuje milosrdenství, také se s ním setká. (7)

Kdybychom hledali ve Starém zákoně, zjistili bychom, že čistí srdcem jsou lidé bezelstní, nezáludní. I takový postoj se ovšem může stát handicapem. Těmto lidem je od Boha zaslíbeno, že ho uvidí, budou mu blízko. Záludní a lstiví ho naproti tomu nespátrají, i kdyby stál vedle nich!

Přístup k Bohu není zaručen jakoukoliv čistotou, např. rituální, ale je omezen na ty, kdo dokáží bezelstně jednat se svým bližním. Občas sice takoví lidé neprohlédnou nějakou špatnost, lidskou lest, ale zato mají naději uvidět ve světě Boží jednání. (8)

Působící pokoj, kterým se zaslubuje, že budou nazváni syny Božími, nejsou flegmatici, zůstávající vždy klidní, neboť je nic nevyvede z míry. Spíše je řeč o těch, kdo dokáží upokojit nebo se o to alespoň snaží. Možná jde o smířlivé? I tady se může jednat o přístup, nedocházející vždy mezi lidmi ocenění, protože někdo takový je snadno pokládán za blázna, hlupáka nebo slabocha, ale v Božím království má svou hodnotu. (9)

V další skupině blahoslavených už jsou lidé na útěku, „pronásledovaní pro spravedlnost“ paradoxně „přesto“, nebo možná „právě proto“, že nic neprovedli! Ježíš dává i jim šanci na štěstí! Najednou se v jeho řeči mění osoba. Dosud se obracel k anonymním adresátům, mluvil „o nich“, teď se obrací přímo k učedníkům. Jeho slova se samozřejmě mohou dotýkat i zástupů. Připomíná učedníkům, že budou jako jeho žáci pronásledováni kvůli němu, takže by měli nyní s pochopením přijímat i zástupy na útěku. Budou na tom stejně. (11)

Závěrečný verš: „**Radujte se a jásejte, protože máte hojnou odměnu v nebesích; stejně pronásledovali i proroky, kteří byli před vámi**“, (12) můžeme chápat jako povzbuzení, že v tom učedníci nejsou sami. Dokonce se dostávají na úroveň starozákonních proroků. Vždyť jsou na správné cestě, když trpí stejně jako oni!

Pane Ježíši, tolik lidí kolem nás touží po štěstí! Ty otvíráš úplně jinou, na první pohled nepochopitelnou cestu. Připomínáš, že plnost radosti je ve společenství s Tebou. Nabízíš bohatství, které nemůže nikdo vzít. Děkujeme ti za svědectví víry, naděje a lásky těch, kteří nás předešli do Božího království. Kéž nás jejich příklad povzbuzuje ve chvílích bolesti, smutku a beznaděje. Amen.